

ROMÂNIA

TRIBUNALUL BRĂILA
SECȚIA A II-A CIVILĂ DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 21 Noiembrie 2019

Completul compus din:

PREȘEDINTE

Judecător

Judecător

Grefier

Pe rol judecarea apelurilor în materia Litigii cu profesioniștii formulate de apelanta
„, cu sediul în București, _____, reprezentată convențional prin _____,
cu sediul profesional în București, _____, și apelanta _____ domiciliată în
Brăila _____, împotriva Încheierii nr. _____/22.03.2019 pronunțată de Judecătoria Brăila în
dosarul nr. _____/196/2018, având ca obiect-contestație la executare.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns apelanta _____, lipsă fiind
apelanta _____.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință precizând că procedura este legal
îndeplinită, la dosar intimata a depus note de ședință.

Instanța pune în discuție cererea apelantei _____ privind sesizarea ICCJ -
Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Apelanta _____ solicită sesizarea ICCJ - Completele pentru dezlegarea unor
chestiuni de drept cu următoarea chestiune de drept:

„Dacă dispozițiile art. 641 C.pr.civ. care prevăd că înscrisurile sub semnătură privată
sunt titluri executorii numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, se aplică și
contractelor de credit care sunt titluri executorii conform art. 120 din OUG nr. 99/2006 sau
cerința înscrierii în registrele publice prev. de art. 641 C.pr.civ. se referă strict la înscrisurile
sub semnătură privată pentru care un alt act normativ prevede necesitatea înscrierii pentru a
dobândi caracter executoriu”.

Solicită suspendarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea
chestiunii de drept.

TRIBUNALUL

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Brăila la data de 18.09.2019 apelanta G.

în contradictoriu cu intimata _____ a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și
Justiție cu privire la lămurirea chestiunii de drept de care depinde soluționarea cauzei,
respectiv a se stabili dacă, în interpretarea prevederilor art. 641 NCPC, cerința generală,
aplicabilă, conform acestui text de lege, tuturor înscrisurilor sub semnătura privată, de a fi
înregistrate în registrele publice pentru a putea fi considerate titluri executorii, privește
inclusiv acele înscrisuri cărora le este recunoscut caracterul executoriu, prin lege specială
(ex.contractele de angajament ale avocaților cu clienții lor, contractele de credit bancar, etc).

În motivarea cererii apelanta a arătat că cerința înregistrării în registrele speciale în
vederea punerii în executare silită, fără a se aplica tuturor înscrisurilor sub semnătura privată,

se aplica doar acelor care sunt "anume prevăzute de lege", "orice clauza sau convenție contrară fiind nula și considerată nescrisă."

Consecințele acestei prevederi imperative sunt două: pe de o parte, nu orice chitanță de mână, contract de împrumut nebancaar sau orice alt înscris sub semnătura privată despre care nu există în legi speciale mențiunea că reprezintă titlu executoriu ar putea fi înscrise în respectivele registre speciale cu consecința punerii lor în executare iar pe de altă parte însă, sub sancțiunea nulității punerii în executare, înscrisurile care sunt prevăzute a avea caracter executoriu prin legi speciale nu se pot folosi ca titluri executorii decât în urma înscrierii lor în respectivele registre.

O altă interpretare ar goli de sens prevederile art. 641 NCPC pentru că, dacă s-ar interpreta că înscrisurile cărora legea le conferă deja calitatea de titlu executoriu nu ar mai avea nevoie să fie înscrise în registrele speciale, ar însemna că există alte înscrisuri sub semnătura privată decât cele prevăzute în legi speciale, care ar putea deveni titluri executorii doar în urma înscrierii lor în registrele speciale "în condițiile legii". Ori o astfel de posibilitate nu există, având în vedere prevederile art. 638 NCPC care restrânge aria titlurilor executorii strict la înscrisurile cărora caracterul executoriu este prevăzut de lege.

Astfel, din coroborarea articolelor de lege în materia titlurilor executorii, rezultă că, pe de o parte, nu există înscrisuri sub semnătura privată care să poată fi titluri executorii în afara celor cărora prin legi speciale li se recunoaște puterea executorie astfel încât, pe de altă parte, condiția înscrierii acestor înscrisuri în registrele speciale în vederea valorificării caracterului lor executoriu, de la art. 641 NCPC, se referă exact la aceste înscrisuri și nu la altele.

Aceeași interpretare a prevederilor art. 641 NCPC este prezentată și în doctrina, respectiv în lucrarea prof. Gabriel Boroș și Mirela Stancu, "Drept procesual civil" ediția a 4-a revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, 2017, pagina 1097, în care sunt prezentate ambele cerințe care rezultă din analiza articolului 641 c.pr.civ., respectiv cerința generală, aplicabilă tuturor înscrisurilor sub semnătura privată.

În drept a invocat art. 519 - 520 C.pr.civ.

La data de 18.11.2019 intimată a depus note de ședință prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a cererii de pronunțare a unei hotărâri prealabile, întrucât chestiunea de drept pusă în discuție nu este nouă, Codul de Procedură civilă intrând în vigoare cu 5 ani înainte de sesizarea instanței de fond în prezenta cauză, textul indicat fiind interpretat și aplicat de instanțe în acest timp, nefiind îndeplinite dispozițiile art. 509 C.proc.civ.

Examinând cererea formulată, instanța reține următoarele:

Prin încheierea nr. 2 / 22.03.2019 pronunțată de Judecătoria Brăila s-a admis, în parte, contestația la executare silită formulată de contestatoarea _____ în contradictoriu cu intimata _____ cu sediul în București, _____ s-a respins, ca neîntemeiat, capătul de cerere referitor la anularea Încheierii nr. _____ / 27.08.2018 pronunțată de Judecătoria Brăila în dosarul civil nr. _____ / 2018, pe motivul lipsei caracterului de titlu executoriu al Contractului de credit pentru emiterea cardului de credit în EURO pentru persoane fizice _____ nr. _____ din _____ și s-a constatat nulitatea absolută clauzei cuprinse în art. 6 pct 1 lit f din Contractul de credit pentru emiterea cardului de credit în EURO pentru persoane fizice _____ nr. _____ din _____.

Totodată, au fost anulate în parte actele de executare emise în dosarul _____ BEJ _____ în și _____, în sensul de a nu se avea în vedere sumele calculate potrivit art. 6 pct 1 lit f din Contractul de credit pentru emiterea cardului de credit în EURO pentru persoane fizice _____ nr. _____ din _____ și a fost obligată contestatoarea să achite suma de 101,15 lei către BEJ _____ și _____ reprezentând contravaloarea copiilor certificate de pe înscrisurile din dosarul de executare nr. _____.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut că prin contestația la executare înregistrată pe rolul Judecătoriei Brăila sub numărul _____ / 196/2018 din 27.09.2018, contestatoarea _____ a solicitat în contradictoriu cu intimata _____ anularea Încheierii

27.08.2018 pronunțată de Judecătoria Brăila în dosarul civil nr. 196/2018 și constatarea anumitor clauze ale contractului de credit ca fiind abuzive.

În motivare, contestatoarea a arătat, în esență, că solicită anularea încheierii de încuviințare a executării silită întrucât contractul de credit, având caracterul unui înscris sub semnătură privată trebuia supus aceluiasi regim de înregistrare în registre publice, pentru a putea fi considerat titlu executoriu.

În lipsa dovezii înscrierii în registrele publice, contractul nu putea fi considerat de instanță titlu executoriu.

În continuare a arătat contestatoarea faptul că contractul de credit conține clauze abuzive.

Astfel, contestatoarea a achitat lunar suma minimă de plată înscrisă în extrasul de cont, sumă alcătuită din dobânzile și comisioanele lunare, până în vara anului 2016. Din acel moment dobânzile, în sumă de 730 euro lunar, au început să se adauge la creditul restant, astfel încât debitul a ajuns în aprilie 2017 la valoarea de 105008 euro, din care 100000 euro credit și 5008 dobânzi și comisioane.

Din mai soldul creditului a urcat la 111493 euro fiind calculată, în afara dobânzii, comisionul de 4971,17 euro cu titlu de „Dobândă penalizatoare pentru neplată”.

Această sumă a continuat să fie adăugată lunar la soldul creditului, ajungând în doar șase luni, în octombrie 2017, la 134258,97 euro.

În acest moment banca a declarat creditul exigibil integral

A precizat contestatoarea că modul de calcul al dobânzilor este nelegal și solicită înlăturarea din contractul de credit a prevederilor referitoare la calculul dobânzii la dobândă cât și la aplicarea dobânzilor penalizatoare, inserate la art. 6 pct 1 lit f din contractul de credit.

A menționat contestatoarea că sunt inserate un număr de 15 comisioane la art. 6 din contract și susține că prevederile lit. f pct 1 al art. 6 din contract sunt abuzive. De asemenea solicită să se observe că executarea silită s-a pornit pe sume nedatorate, calculate în mod nelegal de creditoare.

În drept, contestatoarea a invocat pe disp. Legii 193/2000, Oug 50/2010, C.pr.civ.

În etapa scrisă a procesului civil, intimata a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii fie ca efect al excepțiilor fie pe fond neîntemeiată, cu cheltuieli de judecată.

În motivare, intimata a arătat, în esență, că față de reglementarea expresă prin lege specială a caracterului de titlu executoriu a contractului de credit, nu se poate include contractul de credit în categoria generică a înscrisurilor sub semnătură privată care ar trebui înscrise într-un registru public, anume prevăzute de lege pentru a deveni titluri executorii.

În continuare intimata a arătat faptul că instanța nu poate interveni asupra prețului contractului. Prețul este principalul element pe care un consumator îl ia în calcul atunci când încheiere un contract.

A susținut faptul că dispozițiile legii 193/2000 se aplică contractelor în curs de derulare.

A arătat că clauzele contestate sunt exprimate într-un limbaj clar, ușor inteligibil, clauzele nefiind contrare bunei-credințe.

În drept, intimata invoc art. 205-208 C.pr.civ., art. 148 alin 6 cpr.civ. art. 3 din OUG nr. 80/2013, art. 178 alin 3 lit a C.pr.civ., art. 194 lit c teza întâi C.pr.civ, art. 196 alin 1 teza întâi C.pr.civ.

Analizând actele și lucrările dosarului, prin prima susținerilor invocate de către ambele părți, instanța de fond a reținut următoarele:

În fapt, contestatoarea a încheiat cu _____ Contractul de credit pentru emiterea cardului de credit în Euro pentru persoane fizice _____ nr. _____ prin care a împrumutat suma de 100.000 euro pe perioada de 5 ani de la data intrării în vigoare a contractului de credit. –filele 12-13 dosar.

La data de 08.11.2017 banca a notificat contestatoarea despre faptul că are de achitat suma de 134258,97 euro, reprezentând sold restant, dobânzi, creanțe atașate și comisioane, notificarea fiind primită de contestatoarea la data de 21.11.2017-fila 61 dosar.

La data de 14.08.2018 banca a solicitat către și punerea în executare a contractului de credit pentru suma de 184053,41 euro, plus dobânzile și comisioanele calculate până la data achitării efective a creanței.

Prin Încheierea nr. pronunțată în dosarul civil nr. 8 s-a dispus încuviințarea executării silite a titlului executoriu reprezentat de contractul de credit.

Ulterior, la data de 11.09.2018 au fost emise de către și Încheierea de stabilire a cheltuielilor de executare, proces verbal de constatare creanță, ce au fost comunicate debitoarei la data de 12.08.2018 fila 76 dosar.

În drept, potrivit alin 2 și 5 ale art. 6 din N.C.civil, „(2) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor”, „(5) Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare”.

Raportat la data încheierii contractului de credit, având în vedere dispozițiile legale anterioare, instanța a reținut că contractului de credit îi sunt aplicabile prevederile Codului civil din 1864.

Potrivit art. 25 din C.pr.civ. „Procesele în curs de judecată, precum și executările silite începute sub legea veche rămân supuse acelei legi.”

Raportat la data înregistrării dosarului de executare, având în vedere dispozițiile legale anterioare, instanța a reținut că prezentei cauze îi sunt aplicabile prevederile Noului Cod de procedură civilă.

Potrivit vechiului art. 79 alin. (2) din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară – contractele de credit bancar, precum și garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării creditului bancar, constituie titluri executorii. Ordonanța de urgență nr. 99/2006 (adoptată prin Legea nr. 227/2007) înlocuiește vechea lege și instituie, prin art. 120, același caracter executoriu al contractelor de credit încheiate de o instituție de credit.

Acest din urmă text, în vigoare și nemodificat, are caracterul unei norme speciale, derogatorii față de regimul de drept comun al contractelor, mai ales al acelor perfectate în forma înscrisului sub semnătură privată.

Așa cum remarca și Înalta Curte de Casație și Justiție prin considerentele Deciziei nr. 3/2014 privind examinarea sesizării formulate de Tribunalul Specializat Cluj în dosarul nr. 15.427/211/2013 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, „consacrarea, prin art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, a caracterului executoriu al contractelor de credit, încheiate de o instituție de credit, este impusă pentru a permite executarea silită a unei obligații (creanțe), iar nu a unui înscris, acesta fiind doar materializarea izvorului obligației respective. În consecință, caracterul executoriu este asociat cu creanța, iar nu cu înscrisul ca atare și, atât timp cât legiuitorul a acordat contractelor de credit caracterul de titluri executorii, creanța însăși a devenit una executorie, astfel încât atributul executorialității nu se constituie într-un aspect de drept procesual, așa cum a susținut titularul sesizării, ci a devenit o calitate a creanței (...)”.

În conformitate cu art. 641 C.pr.civ., în forma în vigoare la data înregistrării dosarului de executare nr. 018 al și înscrisurile sub semnătură privată sunt titluri executorii, numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, în cazurile și condițiile anume prevăzute de lege. Orice clauză sau convenție contrară este nulă și considerată astfel nescrisă. Dispozițiile art. 664 și următoarele sunt aplicabile.”

Prin interpretarea logică și prin interpretarea sistematică a normelor de procedură civilă, rezultă că actele sub semnătură privată primesc caracter de titlu executoriu prin înscrierea lor în registrele publice doar în cazurile și condițiile anume prevăzute de lege.

Or, în speță, legile aplicabile contractului civil încheiat între părți, menționate anterior și care derog de la dreptul comun, nu prevăd necesitatea ca acesta să fie înregistrat într-un anume registru public pentru a avea caracter de titlu executoriu, motiv pentru care instanța nu a putut reține susținerile contestatoarei.

Prin urmare, instanța a respins ca neîntemeiat capătul de cerere referitor la anularea Încheierii nr. 27.08.2018 pronunțată de Judecătoria Brăila în dosarul civil nr. 196/2018.

În continuare instanța a analizat susținerile contestatoarei referitoare la întinderea titlului executor reprezentat de contractul de credit mai sus amintit și a constatat că este întrunit caracterul abuziv al clauzei cuprinse în art. 6 pct 1 lit f din contractul de credit.

Împotriva încheierii nr. 388/22.03.2019 a Judecătoriei Brăila au declarat apel contestatoarea și intimata iar la data de 18.09.2019 apelanta - contestatoarea a formulat prezenta cerere de sesizare a ÎCCJ.

Analizând cererea de sesizare a ÎCCJ, formulată de apelanta - contestatoare G. E. M. A., tribunalul reține incidența prev. art. 519 c.pr.civ. conform căreia *Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*

Se apreciază că cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă având în vedere că obiectul dosarului nr. 196/2018 îl formează cererile de apel formulate de părți, tribunalul urmând a se pronunța asupra apelurilor prin decizie definitivă.

De asemenea, problema de drept constând în condiționarea caracterului executoriu al unui contract de credit de înscrierea acestuia într-un registru public are incidență asupra fondului cauzei, reprezentând unul dintre motivele de contestație și de apel formulate și de care depinde legalitatea executării silite.

Tribunalul apreciază că această chestiune de drept este una nouă, neexistând un recurs în interesul legii cu acest obiect, iar ÎCCJ nu are competență materială în privința cererilor formulate în cadrul executărilor silite.

Punctul de vedere al completului de judecată este în sensul că dispozițiile art. 641 C.pr.civ. trebuie interpretate în sensul că cerința înregistrării într-un registru public privește doar acele înscrisuri sub semnătură privată cu privire la care lege prevede în mod expres o astfel de condiție pentru a dobândi caracter executoriu, cum sunt spre exemplu contractele de arendă.

Întrucât în cazul unui contract de credit legea specială îi recunoaște caracterul de titlu executoriu fără nicio altă cerință suplimentară, nu sunt incidente dispozițiile art. 641 C.pr.civ.

Având în vedere considerentele expuse, tribunalul va admite cererea formulată de apelanta privind sesizarea ÎCCJ - Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și va dispune sesizarea ÎCCJ cu următoarea chestiune de drept:

„Dacă dispozițiile art. 641 C.pr.civ. care prevăd că înscrisurile sub semnătură privată sunt titluri executorii numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, se aplică și contractelor de credit care sunt titluri executorii conform art. 120 din OUG nr. 99/2006 sau cerința înscrierii în registrele publice prev. de art. 641 C.pr.civ. se referă strict la înscrisurile sub semnătură privată pentru care un alt act normativ prevede necesitatea înscrierii pentru a dobândi caracter executoriu”.

DISPUNE

Admite cererea formulată de apelanta privind sesizarea ÎCCJ - Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Dispune sesizarea ÎCCJ cu următoarea chestiune de drept:

„Dacă dispozițiile art. 641 C.pr.civ. care prevăd că înscrisurile sub semnătură privată sunt titluri executorii numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, se aplică și contractelor de credit care sunt titluri executorii conform art. 120 din OUG nr. 99/2006 sau cerința înscrierii în registrele publice prev. de art. 641 C.pr.civ. se referă strict la înscrisurile sub semnătură privată pentru care un alt act normativ prevede necesitatea înscrierii pentru a dobândi caracter executoriu”.

Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Pronunțată în ședința publică azi, 21 Noiembrie 2019

Președinte,

Judecător,

Judecător,

Grefier,